

Sant Domènec, nau universitària

crònica

Per a l'ocasió única de l'obertura de curs de l'anomenat Sistema Universitari Català, la Universitat de Girona va estrenar, precàriament restaurat, l'espai que sembla cridat a esdevenir el Paranimf o l'Aula Magna del centre docent i potser també, de retruc, un auditori al servei de la ciutat. Es tracta de l'església gòtica de l'antic convent de Sant Domènec, avui convertit en Facultat de Lletres. Església de nau única i de grans finestres, construïda durant la segona meitat del segle XIII i vilment ultratjada després de l'exclaustració de 1835, quan s'hi van afegir falsos sostres per destinar-la a estable dels cavalls de l'exèrcit i a dormitori dels soldats. Durant anys i anys, el temple ha estat abandonat i obert a la intempèrie, sotmès a una degradació progressiva que semblava irreversible. Quasi *in extremis*, la UdG, amb diners de la Caixa de Girona, ha pogut redreçar la situació i retornar a l'edifici la seva puresa inicial i la seva secular excel·lència.

L'acte acadèmic que s'hi desenvolupà, el 23 de setembre al migdia, amb assistència del president de la Generalitat i dels rectors de totes les universitats catalanes, va assolir la categoria exigida per la circumstància. La Coral Universitària, de creació recent, va omplir el recinte amb música del passat, mentre el present, amb tècniques del futur, treia el cap per les múltiples pantalles que exhibien, en format electrònic, la memòria acadèmica de tots els centres universitaris. El cos de la sessió el constituïren la lliçó inaugural, impartida per Narcís Comadira, i el discurs del rector, Josep Maria Nadal. Dos textos densos, impossibles de resumir, que ja mereixeran, sens dubte, l'honor de l'edició.

La lliçó de Narcís Comadira, titulada *Aprendre de lletra*, constata les dificultats en la lectura que tenen els estudiants d'avui i propugnava, com a dedicació prioritària de l'ensenyament, la d'ensenyar a entrar en contacte amb la paraula i amb el seu sentit: «Llegir és

*Revers i anvers
de la presidència
de l'obertura de curs
del Sistema Universitari
Català (Girona 23-9-98).*

JORDI S. CARRERA

una aventura humil i alhora generosa. Potser per això cada dia hi ha menys bons lectors, perquè el món no està per la humilitat ni per la generositat. Els nostres cadells puguen enlluernats per l'èxit social i pel triomf econòmic en una economia de mercat». Comadira demanava que, almenys, la Universitat no caigués en aquest parany, si no volia traïr la seva mateixa essència:

«La universitat no ensenyarà de lletra si es contamina dels vicis de la societat de l'espectacle, el «tot per l'audiència» que porta a «ser divertit», a suprimir tot allò que demana esforç i dedicació i renúncia. La universitat no s'ha de deixar contaminar per allò que contamina els mitjans de comunicació: el terror a ser avorrit. No ha d'afavorir que el professorat es converteixi en un grup d'animadors. Tampoc no s'ha de deixar contaminar pel vici dels tecnòcrates: la rendibilitat econòmica. Ni pel vici dels polítics: la visió a curt termini. Ni pel vici dels publicitaris: la

La nau de l'església de Sant Domènec, durant l'acte acadèmic.

reducció de tot a un eslògan. L'ensenyament per eslògans és la institucionalització de l'analfabetisme. Que les lleis del mercat —oferta i la demanda—, de la publicitat, de l'entreteniment i la televisió, puguin penetrar i arribar a governar la institució universitària em sembla absolutament pervers i no pot portar sinó a la mort de la institució i, per tant, a la mort del país, perquè la universitat és el futur del país.»

Josep Maria Nadal reblava el clau de Comadira amb unes reflexions més àmplies sobre el fet d'ensenyar i la necessitat d'educar:

«La societat reclama que la universitat, a més d'ensenyar, eduqui. Això vol dir introduir els valors de la tolerància, el diàleg, la comprensió dels altres, la lluita

per la pau, la participació democràtica, etc., en la seva política; no tant com un conjunt d'assignatures sinó com una pràctica constant a les classes, a les reunions, en el sistema de govern, etc.»

L'escenari de pedra de Sant Domènec esdevenia la metàfora d'aquests propòsits. Ho subratllava Comadira: la Universitat «hauria de poder bastir una construcció que desafies els temps i que d'aquí a set segles encara fos útil.

L'ensenyament hauria de poder aspirar a ser, com aquesta nau única, un lloc acollidor.»

Continent i contingut es completaven mútuament, a la nau de Sant Domènec, mentre sonaven les notes del *Gaudeamus igitur*.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

